

สรุป พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล 2537

* ใช้บังคับเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2538 (ราชกิจจานุเบกษา 2 ธันวาคม 2527 ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด 90 วัน)

* มีทั้งหมด 2 หมวด 95 มาตรา

* หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น --> เทศบาล สุขาภิบาลและราชการส่วนท้องถิ่น ไม่รวม อบจ.

* ผู้รักษาการตามระเบียบนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

* ตำบลหนึ่งให้มี “สภาตำบล” หนึ่ง มีฐานะเป็น “นิติบุคคล”

* “องค์การบริหารส่วนตำบล” มีฐานะเป็น “นิติบุคคล” และเป็น “ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น”

หมวด 1 สภาตำบล (มีฐานะเป็น “นิติบุคคล”)

➤ ส่วนที่ 1 สมาชิกสภาตำบล

1. สภาตำบลประกอบด้วย

1.1 สมาชิกโดยตำแหน่ง ได้แก่ กำนัน / ผู้ใหญ่บ้านของทุกหมู่บ้านในตำบล / และแพทย์ประจำตำบล

1.2 สมาชิกที่มาจากการเลือกตั้ง จากราษฎรในแต่ละหมู่บ้านหมู่บ้านละ 1 คน

* กำนัน เป็น ประธานสภาตำบล

* รองประธานสภาตำบลคนหนึ่ง (นายอำเภอแต่งตั้งจากมติของสภาตำบล)

* ดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปีนับแต่วันเลือกตั้ง

2. คุณสมบัติ

2.1 มีชื่อในทะเบียนบ้านในหมู่บ้านเป็นเวลาติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 1 ปี จนถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

2.2 ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุได้เสียกับกิจการของสภาตำบลหรือองค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่ถึง 5 ปี

3. พ้นจากตำแหน่ง

ตาย / ลาออกต่อนายอำเภอ / ยุบสภา / สภามีมติให้พ้นจากตำแหน่ง โดยมีมติด้วยคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 / “นายอำเภอ” สั่งให้พ้นจากตำแหน่ง (กรณี มิได้ อยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเกิน 6 เดือน / ขาดประชุมสภาตำบลติดต่อกันเกิน 3 ครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันควร) / “ผู้ว่าราชการจังหวัด” สั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

4. การเลือกตั้ง

4.1 ตำแหน่งว่างลงเพราะครบวาระ เลือกตั้ง ภายใน 45 วัน

4.2 ตำแหน่งว่างลงเพราะเหตุอื่น เลือกตั้ง ภายใน 60 วัน

เว้นแต่ เหลือเวลา ไม่ถึง 180 วัน ให้สภาประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่

5. * การยุบและรวมเขต

- สมาชิกสภาตำบลดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าสมาชิกภาพจะสิ้นสุด

* การแยกพื้นที่บางส่วน (ของหมู่บ้านใดขึ้นเป็น “หมู่บ้านใหม่”)

- ให้สมาชิกสภาฯ ของที่มีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่บ้านใด ดำรงตำแหน่งสมาชิกจนกว่าสมาชิกภาพจะสิ้นสุด
- ให้ “**นายอำเภอ**” จัดให้มีการเลือกตั้งจนครบจำนวนทั้งหมู่บ้านเดิมและหมู่บ้านใหม่ **ภายใน 60 วัน**

และดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ เว้นแต่ เหลือเวลา **ไม่ถึง 180 วัน**

6. การดำเนินการประชุม

6.1 **ประธานสภา** (กำนัน) เป็นผู้เรียกประชุม และมีหน้าที่ดำเนินการประชุมให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุม

6.2 **รองประธานสภา** กระทำกิจการแทน เมื่อประธานสภาไม่อยู่ / ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ / โดยได้รับมอบหมาย

6.3 เมื่อประธานสภา / รองประธานสภาไม่อยู่ให้สมาชิกในที่ประชุมเลือกสมาชิกคนหนึ่งเป็นประธานสภาในคราวนั้น

6.4 ให้มีการประชุมสภาตำบลไม่น้อยกว่า “**เดือนละ 1 ครั้ง**” / ต้องมีสมาชิกมาประชุม “**ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง**” ของ จำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็น “**องค์ประชุม**”

6.5 สภาให้มีเลขานุการ 1 คน (แต่งตั้งจากข้าราชการในตำบลนั้น) / **นายอำเภอเป็นผู้แต่งตั้งถอดถอนตามมติของสภา**

➤ ส่วนที่ 2 อำนาจหน้าที่ของสภาตำบล

* อำนาจหน้าที่ใน**การพัฒนาตำบล**ตามแผนงานโครงการและงบประมาณของสภาตำบล (โดยให้ กำนันผู้ใหญ่บ้าน ดำเนินการให้**สอดคล้องกับแผนพัฒนาตำบล**)

* **สภาตำบล อาจ ดำเนินกิจการภายในตำบล** ดังนี้

จัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร / จัดให้มีการบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก / จัดให้มีและรักษาทางระบายน้ำ และรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอย / คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม / ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

* “**ผู้ว่าราชการจังหวัด**” สั่งให้ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล ออกจากตำแหน่งเพราะบกพร่องในทางความประพฤติอัน**กระทำการฝ่าฝืน**โดยมีส่วนได้เสียทั้งทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาของกิจการ

* **การปฏิบัติหน้าที่** ของสภาตำบลเป็นผู้รับผิดชอบของ “**ประธานสภาตำบล**” (ดำเนินการตาม**มติของสภาตำบล**)

* **การทำนิติกรรม** ของสภาตำบลเป็นความรับผิดชอบของ “**ประธานสภา / เลขานุการสภา / และสมาชิกสภา 1 คน**”

* ในการทำกิจการนอกเขต ต้องได้รับความเห็นชอบจาก “**ผู้ว่าราชการจังหวัด**”

➤ ส่วนที่ 3 รายได้และรายจ่ายของสภาตำบล

1. สภาตำบล อาจ มีรายได้ ดังต่อไปนี้

1. รายได้จากทรัพย์สินของสภาตำบล
2. รายได้จากสาธารณูปโภคของสภาตำบล
3. เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้
4. เงินอุดหนุนและรายได้ตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้

- รายได้จากองค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดสรรให้

1. ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรแสตมป์
2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ
3. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการพนัน
4. ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีธุรกิจเฉพาะ
5. ภาษีสุรา และภาษีสรรพสามิต
6. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน

- เงินอุดหนุน (รัฐบาลจัดสรรเงินให้แก่สภาตำบล)

5. รายได้ตามที่มิได้กฎหมายกำหนดให้เป็นของสภาตำบล

2. สภาตำบลอาจมีรายจ่าย ดังต่อไปนี้

เงินเดือน / ค่าจ้าง / ค่าตอบแทนอื่น ๆ / เงินค่าใช้สอย / ค่าพัสดุ / ค่าครุภัณฑ์ / ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่น ๆ / ค่าสาธารณูปโภค / เงินอุดหนุนหน่วยงานอื่น / รายจ่ายอื่นใดตามข้อผูกพัน

* เงินค่าตอบแทน ประธานสภา/รองประธาน/สมาชิกสภาตำบล ให้เป็นไปตาม **“ระเบียบของกระทรวงมหาดไทย”**

* งบประมาณรายจ่าย ประจำปี และ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม **ให้จัดทำเป็น..... “ข้อบังคับ”**

* เมื่อสภาตำบลจัดทำ **“ร่างข้อบังคับ”** งบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมเสร็จแล้ว ให้เสนอ **“นายอำเภอ”** เพื่ออนุมัติ (ถ้าข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี **ออกไม่ทันปีใหม่** ให้ใช้ปีก่อนไปพลางก่อน)

* กระทรวงมหาดไทย **“ออกระเบียบ”** ว่าด้วยการคลัง การงบประมาณ การรักษาทรัพย์สิน การจัดหาผลประโยชน์ จากทรัพย์สิน การจัดหาพัสดุและการจ้างเหมา และ จะออกระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานอื่น ๆ ของสภาตำบลก็ได้

(โดยคำนึงถึง ลักษณะพื้นที่ จำนวนประชากร รายได้ ความคล่องตัว ประสิทธิภาพในการบริหารงานของสภาตำบล)

➤ **ส่วนที่ 4 การกำกับดูแลสภาตำบล**

* **“นายอำเภอ”** มีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบล

* กรณีการดำเนินการของสภาตำบลไม่ชอบด้วยกฎหมาย “อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ”

1. นายอำเภอมีอำนาจยับยั้งการดำเนินการดังกล่าวเป็นการชั่วคราวรายงาน ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อวินิจฉัย

2. ผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อวินิจฉัยแล้ว

2.1 “ผู้ว่าราชการจังหวัด” เห็นว่าไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งการให้ “สภาตำบล” ระงับ การดำเนินการ

2.2 “ผู้ว่าราชการจังหวัด” เห็นว่าชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ว่าราชการจังหวัด สั่งเพิกถอนการยับยั้ง การดำเนินการ

ถ้านายอำเภอไม่รายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ภายใน 15 วัน นับแต่วันยับยั้ง / หรือผู้ว่าราชการจังหวัดไม่วินิจฉัย ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง ให้เป็นอันสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว

หากปรากฏว่าสภาตำบลฝ่าฝืนต่อ “ความสงบเรียบร้อย / สวัสดิภาพของประชาชน / ละเลยการปฏิบัติหน้าที่” ผู้ว่าราชการจังหวัด อาจสั่งยุบสภาตำบล (ตามคำเสนอของนายอำเภอ) กรณี เป็นผลจากการกระทำของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตำบล -- > ให้ผู้ว่าราชการ สั่งให้บุคคลดังกล่าวออกจากตำแหน่ง

หมวด 2 องค์การบริหารส่วนตำบล

* สภาตำบลมีรายได้โดย “ไม่รวมเงินอุดหนุน” ในปีงบประมาณที่ล่วงมา ติดต่อกัน 3 ปี เฉลี่ย “ไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท”

* การ “เปลี่ยนแปลงรายได้เฉลี่ย” ของสภาตำบลให้ทำเป็น “ประกาศกระทรวงมหาดไทย”

* ให้ “กระทรวงมหาดไทย” ดำเนินการ ยุบ องค์การบริหารส่วนตำบลใด “ที่มีจำนวนประชากรไม่ถึง 2,000 คน”

-- > โดยให้ รวมพื้นที่เข้ากับ องค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกัน ภายใน 90 วัน

-- > เว้นแต่ มีสภาพพื้นที่เป็นเกาะ หรือ โดยสภาพทางภูมิศาสตร์ไม่สามารถ ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น จะรวมได้สะดวก

* “องค์การบริหารส่วนตำบล” ที่ได้จัดตั้งเป็น “เทศบาล” ให้ทำเป็น “ประกาศกระทรวงมหาดไทย”

* “องค์การบริหารส่วนตำบล” ประกอบด้วย “สภาองค์การบริหารส่วนตำบล” และ “นายกองค์การบริหารส่วนตำบล”

➤ ส่วนที่ 1 สภาองค์การบริหารส่วนตำบล

1. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

1.1 ประกอบด้วยสมาชิก

หมู่บ้านละ 2 คน // เขตใดมีเพียงหมู่บ้านเดียวให้มีสมาชิก 6 คน // เขตใดมี 2 หมู่บ้านให้มีสมาชิก หมู่บ้านละ 3 คน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

1.2 อายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง

1.3 สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการ

2. พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติ องค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติรายจ่าย

ประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติรายจ่ายประจำปีเพิ่มเติม

3. ควบคุมการปฏิบัติงาน ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

1.4 คุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด / อายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง / มีชื่อในทะเบียนบ้านในหมู่บ้านติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 1 ปี จนถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง / ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุได้เสียกับกิจการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่ถึง 5 ปี

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

มีสัญชาติไทย หรือโดยการแปลงสัญชาติมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี / อายุ 18 ปีบริบูรณ์ในวันที่ 1 มกราคมของปีที่มีการเลือกตั้ง / มีชื่อในทะเบียนบ้านในหมู่บ้านติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 1 ปี จนถึงวันเลือกตั้ง / ไม่มีลักษณะต้องห้าม

(ตามมาตรา 33 พระราชบัญญัติว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545)

1.5 พ้นจากตำแหน่ง

ถึงคราวออกตามอายุของสภา / ตาย / ลาออก โดยยื่นหนังสือต่อนายอำเภอ / ขาดประชุม 3 ครั้งต่อกัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร / มีได้อยู่ประจำในหมู่บ้านที่ได้รับเลือกตั้งเป็นเวลา ติดต่อกันเกิน 6 เดือน / สภามีมติให้พ้นจากตำแหน่งโดยสมาชิก 1 ใน 3 เข้าชื่อเสนอต่อสภา และมติ 3 ใน 4 ให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลง / ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน ไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ที่มาลงคะแนนเสียง ถอดถอน

* กรณีมีข้อสงสัย ในสมาชิกภาพ ผู้นั้นอาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งไปยังนายอำเภอ ภายใน 15 วันนับแต่วันที่ทราบมติ ให้นายอำเภอสอบสวนและวินิจฉัยให้เสร็จสิ้น ภายใน 30 วันนับแต่ได้รับคำอุทธรณ์ คำวินิจฉัยของนายอำเภอถือเป็นที่สุด

2. ประธานสภาและรองประธานสภา

2.1 ให้มีประธานสภาคนหนึ่งและรองประธานสภาคนหนึ่ง

จากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่ง “นายอำเภอ” เป็น ผู้แต่งตั้งตามมติ ของ “สภาองค์การบริหารส่วนตำบล” (ดำรงตำแหน่งจนครบอายุสภาหรือมีการยุบสภา)

2.2 พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

ลาออก โดยยื่นหนังสือต่อนายอำเภอ / สิ้นสุดอายุของสมาชิกภาพ / ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

(ซึ่งกรณีผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง จะดำรงตำแหน่งอีกไม่ได้ตลอดอายุของสภา)

เมื่อตำแหน่งว่างลงเพราะเหตุอื่นใดนอกจากครบวาระ ให้เลือกประธานสภาแทนตำแหน่งว่าง ภายใน 15 วัน

2.3 หน้าที่ของประธานสภา

ดำเนินการประชุมและดำเนินการอื่นของสภา / หน้าที่ในที่ประชุมสั่งเปิด-ปิดการประชุม

3. การประชุม

3.1 ในปีหนึ่งให้มี **สมัยประชุมสามัญ 2 สมัย** หรือหลายสมัยแล้วแต่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะกำหนด **แต่ต้องไม่เกิน 4 สมัย**

3.2 ให้สภา อบต. เลือก “**ปลัด อบต.**” / “**สมาชิกสภา อบต. 1 คน**” เป็น “**เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล**”

3.3 นายอำเภอ **ต้องกำหนด** ให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการประชุมครั้งแรก ภายใน **15 วัน**

1) ให้นายอำเภอเป็นผู้เรียกประชุม และเป็นผู้เปิดหรือปิดประชุม ในกรณีที่ยังไม่มีประธานและรองประธาน

2) เลือกประธานสภา และ รองประธานสภา กรณี ไม่อาจเลือกประธานได้ นายอำเภอ อาจเสนอ ผู้ว่าราชการจังหวัด มีคำสั่งยุบ

3.4 ในสมัยหนึ่ง ๆ **ให้มีกำหนดไม่เกิน 15 วัน** ถ้าจะขยายเวลาอีกต้องได้รับความเห็นชอบจากนายอำเภอ

3.5 วันเริ่มสมัยประชุมประจำปี ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนด ให้ประธานเป็นผู้เรียกประชุม และเป็นผู้เปิด หรือปิดประชุม

3.6 กรณีจำเป็นประธานสภา / นายกฯ / สมาชิกไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง อาจทำคำขออนายอำเภอเพื่อขอเปิดประชุม วิสามัญ เมื่อนายอำเภอเห็นสมควร ให้นายอำเภอเรียกประชุมวิสามัญโดยให้มี **กำหนด 15 วัน** ถ้าจะขยายเวลาไปอีกต้องได้รับอนุญาตจากนายอำเภอ

3.7 ให้จัดทำเป็น “**ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบล**” ปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล

➤ ส่วนที่ 2 นายองค์การบริหารส่วนตำบล

1. ที่มา คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง ของนายองค์การบริหารส่วนตำบล

1.1 มาจากการ**เลือกตั้งโดยตรง**ของประชาชน (ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น)

1.2 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครเป็นนายองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องมี**อายุไม่ต่ำกว่า 30 ปี**บริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง / สำเร็จการศึกษา**ไม่ต่ำกว่ามัธยมปลาย** หรือเคยเป็นสมาชิกสภา หรือผู้บริหารท้องถิ่น / **ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริต**หรือพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุได้เสียกับกิจการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น **ยังไม่ถึง 5 ปี**

1.3 ดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปีนับแต่วันเลือกตั้ง (ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 6 ไม่ได้กำหนดวาระ)

1.4 ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยไม่มีการลงมติ ภายใน 30 วันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง

กรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถแถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ให้นายอำเภอแจ้งให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำนโยบายแจ้งเป็นหนังสือให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคน ภายใน 7 วัน ถือว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้แถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว

2. อำนาจแต่งตั้ง และ อำนาจหน้าที่อันเกี่ยวกับงานบริหาร

1.1 อาจแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีใช้สมาชิกสภา ได้ไม่เกิน 2 คน

1.2 อาจแต่งตั้งเลขาธิการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีใช้สมาชิกสภา หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้ 1 คน

1.3 เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบล

* ให้มีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบลรองจากนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลให้เป็นไปตามนโยบายและอำนาจหน้าที่อื่นตามกฎหมายและตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย

1.4 ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบาย ให้ประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย

1.5 สมาชิกสภาไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาเกี่ยวกับสภาตำบลโดยไม่มีการลงมติ ให้ยื่นต่อประธานสภาโดยกำหนดวันต้องไม่เร็วกว่า 5 วันและไม่ช้ากว่า 15 วัน แล้วแจ้งให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทราบ

1.6 นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้ เป็นไปตามกฎหมาย

2) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล

3) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและเลขาธิการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

4) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

5) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

* กรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้รักษาราชการแทน

1.7 อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ

1) กรณีมอบอำนาจให้รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนให้ทำเป็น หนังสือ

- 2) กรณีมอบอำนาจให้ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ปฏิบัติราชการแทน ให้ทำเป็น **คำสั่งและประกาศ** ให้ประชาชนทราบ

รักษาราชการแทน	< >	ไม่อาจ	(นายก - รองนายก - ปลัด)
ปฏิบัติราชการแทน	< >	มอบอำนาจ	(นายก - รองนายก - ปลัด - รองปลัด)

3. นายองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

ถึงคราวออกตามวาระ / ตาย / ลาออก โดยยื่นหนังสือต่อนายอำเภอ / ขาดคุณสมบัติและต้องห้าม / ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง / ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก / ราษฎรมีผู้สิทธิเลือกตั้งจำนวน **ไม่น้อยกว่า 3 ใน 4** มาลงคะแนนเสียงถอดถอน (กรณีเช่นนี้ให้ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่เท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราว)

*** สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานส่วนตำบล เป็น “เจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายอาญา” มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล (เมื่อได้ชำระค่าปรับภายใน 30 วัน ให้ถือว่าคดีเล็กน้อย)

➤ ส่วนที่ 3 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

(พัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม **ไม่มี** ด้านการเมือง)

1. องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำ ดังนี้

- 1.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- 1.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยสิ่งปฏิกูล
- 1.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- 1.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 1.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 1.6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- 1.7 คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 1.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- 1.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายให้จัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็น

และสมควร

2. องค์การบริหารส่วนตำบล อาจจัดทำกิจการ ดังนี้

- 1.1 ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- 1.2 ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- 1.3 ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ

- 1.4 ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
- 1.5 ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- 1.6 ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- 1.7 บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- 1.8 การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- 1.9 หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 1.10 ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- 1.11 กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- 1.12 การท่องเที่ยว
- 1.13 การผังเมือง

3. ข้อบัญญัติ

องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบัญญัติเพื่อใช้บังคับในเขตได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย ในการนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บหรือกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนก็ได้ แต่มิให้ **กำหนดโทษเกิน 1,000 บาท** การร่างข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล

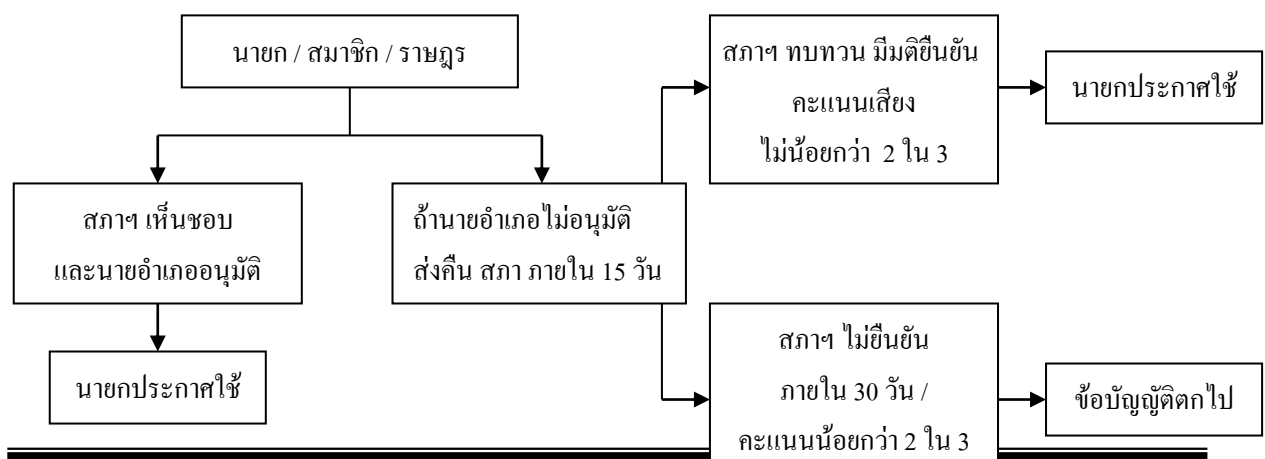
1) โดย **นายกองค์การบริหารส่วนตำบล / สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล / ราษฎร** ในเขต **องค์การบริหารส่วนตำบล ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น**

2) เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล **ให้ความเห็นชอบ** และ **นายอำเภออนุมัติ** ให้นายกองการบริหารส่วนตำบลลงชื่อ และประกาศเป็นข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

3) กรณีที่ **นายอำเภอไม่อนุมัติ** กับร่างข้อบัญญัติ ให้ส่งคืนสภา **ภายใน 15 วัน** นับแต่ได้รับร่าง เพื่อให้พิจารณา ทบทวนใหม่ **หากนายอำเภอไม่ส่งร่างคืนสภาภายใน 15 วันให้ร่างดังกล่าวถือว่า “นายอำเภอเห็นชอบ”**

4) กรณีสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีมติยืนยันด้วยคะแนนเสียง **ไม่น้อยกว่า 2 ใน 3** ของสมาชิกเท่าที่มีอยู่ให้นายกองการบริหารส่วนตำบลลงชื่อ และ ประกาศเป็นข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากนายอำเภอ (**ถ้ามีโทษปรับ ที่นายอำเภอไม่อนุมัติ ให้ถือว่าร่างนั้นตกไป**)

5) แต่ถ้าสภาไม่ยืนยัน **ภายใน 30 วัน** ให้ร่างข้อบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

4. การบริหารงานบุคคล และกิจการ

4.1 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจขอให้ข้าราชการ พนักงาน จากหน่วยงานอื่นมาปฏิบัติกิจการขององค์การบริหาร ส่วนตำบลเป็นการชั่วคราวได้โดยไม่ขาดจากต้นสังกัดเดิม

- 1) “**ผู้ว่าราชการจังหวัด**” เป็นผู้ที่มีอำนาจได้ตามความจำเป็น
- 2) กรณี ข้าราชการ**ไม่อยู่ในอำนาจ**ของ “**ผู้ว่าราชการจังหวัด**” --> ให้ “**กระทรวงมหาดไทย**”

ทำความเข้าใจกับ “**หน่วยงานต้นสังกัด**” ก่อนแต่งตั้ง

4.2 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจทำกิจการนอกเขตองค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับท้องถิ่นอื่นได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับ ความยินยอมจากท้องถิ่นอื่น และกิจการนั้นเป็นกิจการที่จำเป็นต้องทำและเป็นการเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน

➤ ส่วนที่ 4 รายได้และรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล

1. **รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล (ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีโดยการตราเป็น “พระราชกฤษฎีกา”)**

1.1 ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรการฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียม ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

1.2 ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อนที่จัดเก็บได้ในจังหวัดใดให้จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล

1.3 องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจออกข้อบัญญัติ เพื่อเก็บภาษีอากรเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของภาษีอากร ดังนี้

- 1) ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลกฎหมายรัชฎากร
 - 2) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา
 - 3) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการเล่นการพนัน
- * การเสียภาษีและค่าธรรมเนียม เศษของหนึ่งให้ปัดทิ้ง

1.4 รายได้จากค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล เงินอากรประทานบัตรใบอนุญาตและอาชญาบัตร ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและ นิติกรรมการประมวลกฎหมายที่ดินที่เก็บในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

1.5 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้ ดังนี้

- 1) รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 2) รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 3) รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 4) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามที่จะมีกฎหมายกำหนดไว้

- 5) เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้
- 6) รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้
- 7) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- 8) รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายกำหนดให้เป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล

- * **เงินกู้**จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การ หรือนิติบุคคลต่าง ๆ ได้
- > เมื่อได้รับอนุญาตจาก “**สภาองค์การบริหารส่วนตำบล**” และ
 - > ได้รับอนุมัติจาก “**รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย**”

2. รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายจ่ายดังนี้

เงินเดือน / ค่าจ้าง / เงินค่าตอบแทนอื่น ๆ / ค่าใช้สอย / ค่าวัสดุ / ค่าครุภัณฑ์ / ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่น ๆ / ค่าสาธารณูปโภค / เงินอุดหนุนหน่วยงานอื่น / รายจ่ายอื่นใดตามข้อผูกพัน หรือตามที่กฎหมายหรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนด

2.2 เงินตอบแทน ประธานสภา รองประธานสภา นายก รองนายก เลขานุการสภา เลขานุการนายก สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นไปตามที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยกำหนด

2.3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ให้จัดทำเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล และจะเสนอได้ก็แต่โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

3. การร่างข้อบัญญัติงบประมาณ

3.1 สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นชอบกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี (หรือเพิ่มเติม) ให้เสนอ นายอำเภอเพื่อขอให้อนุมัติ “**นายอำเภอ**” ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จ**ภายใน 15 วัน**

3.2 ถ้า “**นายอำเภอ**”ไม่อนุมัติ --> **ต้องแจ้งเหตุผลและส่งคืนให้สภาทบทวนร่างใหม่ --> หากพ้นกำหนดให้ถือว่า “นายอำเภอ” อนุมัติร่างข้อบัญญัติดังกล่าว**

3.3 กรณีสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติยืนยันตามร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้ นายอำเภอส่งร่าง ข้อบัญญัตินั้น ไปยัง “ผู้ว่าราชการจังหวัด” **ภายใน 15 วัน**

1) ถ้า “ผู้ว่าราชการจังหวัด” **เห็นชอบ** ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งไปยังนายอำเภอเพื่อลงชื่ออนุมัติ

2) ถ้า “ผู้ว่าราชการจังหวัด” **ไม่เห็นชอบ** ให้ร่างข้อบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

หากพ้นกำหนดเวลาให้ถือว่า “ผู้ว่าราชการจังหวัด” เห็นชอบกับร่างข้อบัญญัตินั้น

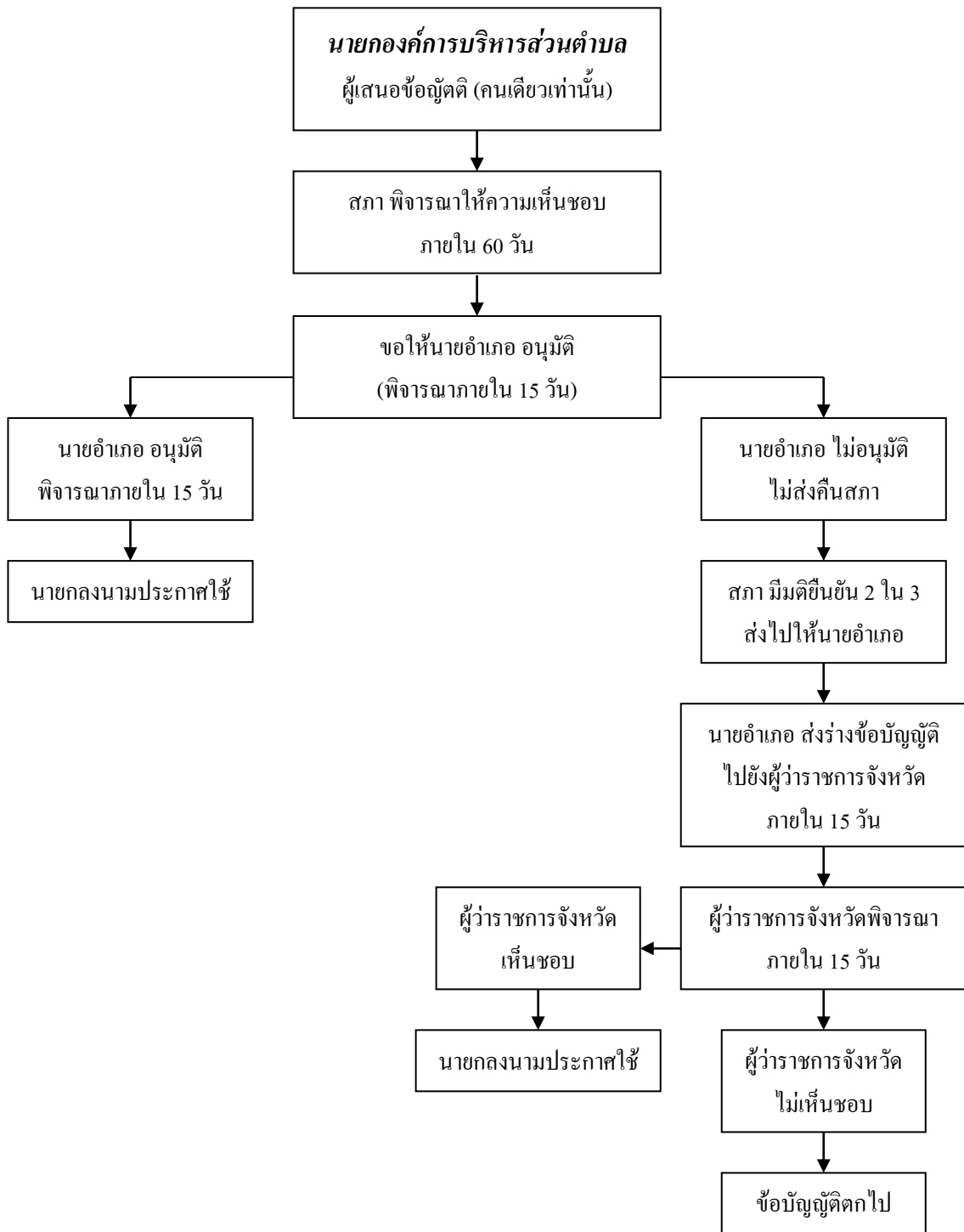
3.4 ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย สภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จ **ภายใน 60 วัน**นับแต่ได้รับร่างนั้น (ในการร่างข้อบัญญัติดังกล่าว สมาชิกจะแปรญัตติในทางลด หรือตัดทอนรายจ่ายได้)

3.5 **ในกรณีสภาไม่รับหลักการ** ให้ “**นายอำเภอ**” ตั้ง “**คณะกรรมการ 7 คน**” เพื่อพิจารณาหาข้อยุติประกอบด้วย

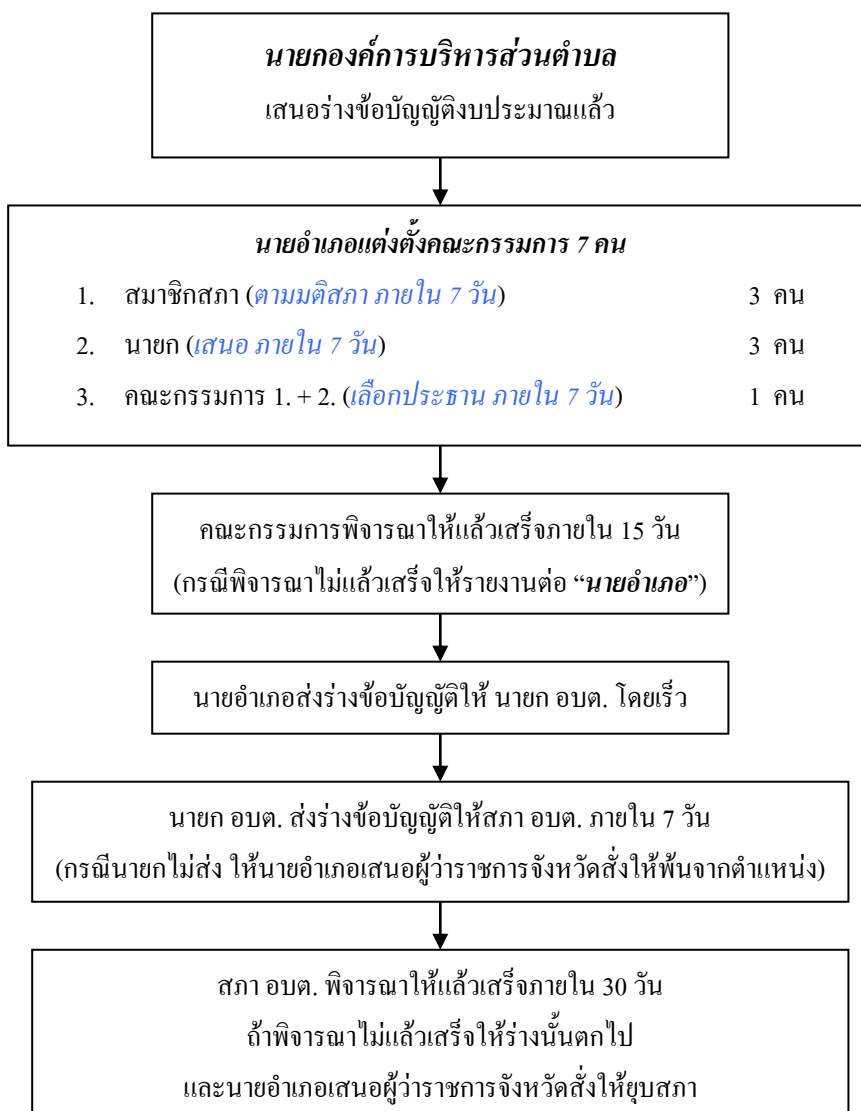
- สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 3 คน
- บุคคลซึ่งไม่ใช่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งนายกเป็นผู้เสนอ 3 คน
- ภายใน 7 วัน ให้คณะกรรมการทั้ง 6 คน เลือกบุคคลทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการ

- * ให้คณะกรรมการพิจารณาร่างข้อบัญญัติให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน โดยรายงานต่อนายอำเภอ
- * กรณีที่ไม่สามารถพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ประธานรวบรวมผลการพิจารณาแล้ววินิจฉัยชี้ขาดโดยเร็วแล้วรายงานต่อนายอำเภอ
- * นายอำเภอส่งร่างข้อบัญญัติให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลเพื่อเสนอต่อสภาฯ ภายใน 7 วัน
- * ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาข้อบัญญัติให้แล้วเสร็จ ภายใน 30 วัน

สรุปแผนผังการเสนอร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี / เพิ่มเติม

กรณีที่สภาไม่รับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี / เพิ่มเติม

➤ ส่วนที่ 5 การกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล

“นายกอำเภอ” เป็นผู้กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ

“นายกอำเภอ” ออกคำสั่งระงับ การปฏิบัติราชการของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วรีบรายงานต่อ ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ ภายใน 15 วัน (ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยสั่งการตามความเห็นสมควรโดยเร็ว)

“ผู้ว่าราชการจังหวัด” มีอำนาจยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และให้แสดงเหตุผลไว้ในคำสั่งด้วย (โดยนายอำเภอจะรายงานเสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด) อันเพื่อประโยชน์ของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบล และให้มีการเลือกตั้งใหม่ ภายใน 45 วัน

“นายอำเภอ” จะดำเนินการสอบสวนโดยเร็ว ในกรณี นายกฯ / รองนายกฯ / ประธานสภาฯ / รองประธานสภาฯ ละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ หากผลสอบสวนปรากฏว่ามีพฤติการณ์เช่นนั้นจริง ให้ นายอำเภอส่งผลสอบสวนเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง คำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดถือเป็นที่สุด

TIP : เทคนิคช่วยจำ

1. สภาพิจารณาร่างข้อบัญญัติ	60 วัน
2. สภาไม่รับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติ	30 วัน
3. นายกส่งร่างข้อบัญญัติให้สภา	} 7 วัน
4. เลือกคณะกรรมการ	
5. เลือกประธานกรรมการ	
6. นอกเหนือจาก 5 ข้อที่กล่าวมา	15 วัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ : นายบัญญัติ บรรทัดฐาน(รองนายกรัฐมนตรี)